

SMART avfallssortering

Post 1 – Sorter om mulig

Noen ganger er det ikke så lett å få sortert avfallet, og da kan det hende at noe som kunne vært sortert ut hjemme må gå i restavfallet. Noen ting skal likevel aldri i restavfallet, og her er det fort gjort å gjøre feil. Batterier, farlig avfall, klær og husholdningsprodukter som småelektronikk, stekepanner, ødelagt kjøkkenutstyr, deler av møbler og leker er eksempler på ting som ikke skal i restavfallet. Batterier skal ikke i restavfall, men kan leveres i butikker som selger batterier. Emballasje av plast, glass, metall og papir skal helst sorteres, men kan til nød kastes i restavfall dersom det er rent. Alt matavfall skal sorteres ut og kastes som matavfall, fordi matavfall kliner til restavfallet og gjør det vanskelig å sortere restavfallet på mottaket. Farlig avfall skal ikke i restavfallet fordi det kan starte brann, forurense restavfallet eller skade de som jobber med avfallshåndtering. Restavfall skal hovedsakelig bestå av ren emballasje som ikke kan sorteres som glass, metall, papir eller plast, men om ikke lenge vil det faktisk bli mulig å kaste plast i restavfallet, fordi det kommer maskiner som kan sortere plasten for oss.

- S** Sorter om mulig
- M** Matavfall for seg
- A** Avfall skylles ved behov
- R** Rent restavfall uten klin
- T** Ta ut batterier

1. Se gjennom disse kortene: Hva vil dere si er restavfall av alle disse tingene?
2. Hvilke av gjenstandene kan til nød gå i restavfall?
3. Hva bør absolutt ikke gå i restavfallet?
4. Kan noe av det sorteres i andre avfallsbeholdere der du bor?

[Bilder av diverse avfall, noe som kan gjenvinnes, noe som ikke kan gjenvinnes]

SMART avfallssortering

Post 2 – M står for «Matavfall for seg»

S	Sorter om mulig
M	Matavfall for seg
A	Avfall skylles ved behov
R	Rent restavfall uten klin
T	Ta ut batterier

1. Se gjennom kortene. Hvilke av dem skal ikke i restavfallet?
2. Hvor kan du kaste det som ikke skal i restavfallet?
3. Hvilke av dem kan ikke gå i matavfallet?
4. Har dere noen ting som verken kan kastes i restavfall eller matavfall?
5. Hva kan du og familien din gjøre for å bidra til at det kastes mindre mat?

[Bilder med og uten klinete matavfall]

SMART avfallssortering

Post 3 – A står for «Avfall skylls ved behov»

S	Sorter om mulig
M	Matavfall for seg
A	Avfall skylls ved behov
R	Rent restavfall uten klin
T	Ta ut batterier

Avfall som skal i restavfall, skal ikke være tilgriset eller klinete. Avfallet bør være ganske rent og tørt, men det trenger ikke akkurat å være skinnende rent.

1. Se på bildene på kortene. 3 og 3 kort viser samme ting, skylt på forskjellige måter. Hvor godt skylt er godt nok, tror dere? (Det er ikke alltid den reneste versjonen, så tenk dere om)
2. Kan dere tenke dere en måte å få skylt matemballasje på som ikke krever at dere bruker masse ekstra varmt vann (Hint: hvor vasker du hendene eller skyller av grønnsaker på kjøkkenet?)

[Bilder av matemballasje med forskjellige grader av skylling]

SMART avfallssortering

Post 4 - R står for «Restavfall uten klin»

- S** Sorter om mulig
- M** Matavfall for seg
- A** Avfall skylles ved behov
- R** Rent restavfall uten klin
- T** Ta ut batterier

Restavfallet skal sorteres av smarte maskiner som tar ut plast som kan resirkuleres. Maskinene er riktignok smarte, men om plasten er for tilsølt blir de lurt til å tro at den ikke kan resirkuleres. Vi må hjelpe maskinene, slik at de kan hjelpe oss med å ta vare på miljøet.

1. Se på kortene. Hvilke av disse avfallstypene tror du vil gjøre plasten vanskelig å sortere for maskinene?
2. Hvilke av disse avfallstypene tror du er mest ufarlige i restavfallet?
3. Hvilke av disse avfallstypene skal ikke i restavfallet om du skal sortere SMART?

[Bilder av avfall med og uten klin, matrester, muggent brød, grøtrester, saus, glass og metall]

SMART avfallssortering

Post 5 – T står for «Ta ut batterier»

S	Sorter om mulig
M	Matavfall for seg
A	Avfall skylles ved behov
R	Rent restavfall uten klin
T	Ta ut batterier

Ta ut batterier betyr faktisk to ting i SMART sortering. Om du skal kaste noe som bruker batterier, må du ta ut batteriene og sortere dem for seg, og når du har batterier som skal kastes, skal de tas ut av restavfallet. Batterier samles ikke inn fra private boliger, de må leveres. Alle steder som selger batterier, skal ha en returkasse der du kan kaste brukte batterier. Batterier inneholder verdifulle ressurser, og kan også inneholde miljøskadelige stoffer. Brukte 9-volts batterier og litiumbatterier kan forårsake brann, så vær forsiktige med dem. Om du fester en bit tape over polene på 9-voltsbatterier, blir de mye mindre brannfarlige.

1. Hva skal du gjøre med brukte batterier?
2. Hva må du være spesielt oppmerksom på med brukte 9-voltsbatterier og litiumbatterier?
3. Hvordan kan du sikre brukte 9-voltsbatterier på for å gjøre dem mindre brannfarlige?
4. Se på batteriene på bildekortene. Hvilke av batteriene tror du kan være brannfarlige? Noter numrene på de du tror er brannfarlige på svarskjemaet.

[Kort med bilder av forskjellige typer batterier, noen tapet på riktig måte]

SMART avfallssortering

Post 6 – Kunnskap gjør deg SMART

- S** Sorter om mulig
- M** Matavfall for seg
- A** Avfall skylles ved behov
- R** Rent restavfall uten klin
- T** Ta ut batterier

Det vi kaller avfall inneholder ofte verdifulle ressurser som kan gjenvinnes om vi resirkulerer avfallet på riktig måte. Noe kan gjenvinnes fra restavfallet, mens andre ting må sorteres ut før det kastes. På denne posten testes kunnskapen deres om hva som ikke kan gjenvinnes, hva som må sorteres ut av restavfallet, og hva som kan gjenvinnes i restavfallet, og hva som kan gå i matavfallet.

Se på kortene og kryss av det dere tror er riktig for hver type avfall i svarskjemaet.

[kort med bilder av matavfall, glass, metall, plastemballasje og ikke gjenvinnbart søppel]